

Referentienummer
305028-DO1-001

Datum
12 november 2012

Kenmerk
305028

Betreeft
Toelichting definitief ontwerp Buurserbeek

1 Natuurvriendelijke oevers

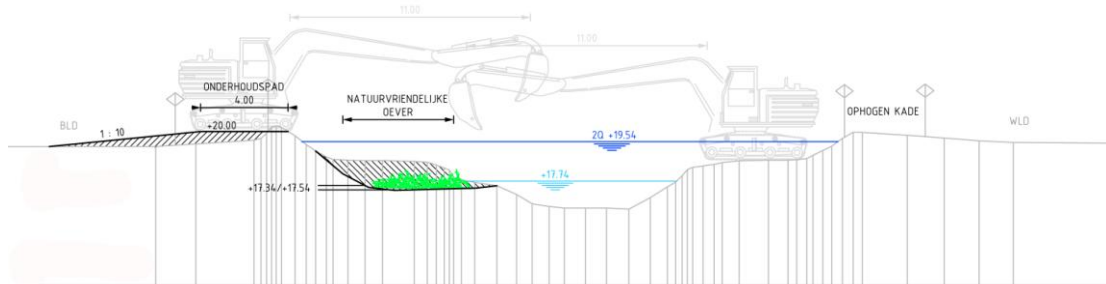
Voor het traject stellen wij een drietal profielen voor die gebaseerd zijn op de landschappelijke kwaliteiten van directe omgeving van de Buurserbeek. Elk profiel wordt afgestemd op het type landschap welke de beek doorsnijdt. Een ‘open profiel’ door het jong ontginningslandschap, ‘half open profiel’ door het broekontginningslandschap en een ‘bos profiel’ door het boslandschap. Op deze manier voegt het profiel zich in het landschap. De profielen bestaan uit natuurvriendelijke oevers met variabele bodemdpte.

Figuur 1: Overzicht landschapstypen en oeverinrichtingen

De diepte van de bodem bepaalt hier het type vegetatie. Tot een 0,5 meter onder waterspiegel kan zich riet ontwikkelen, dieper zijn het voornamelijk ondergedoken en drijvende waterplanten die hiervan profiteren. Door ‘te spelen’ met verschillende hoogtes ontstaat een gevarieerd biotoop voor verschillende diersoorten, zoals voor verschillende rietvogels, libellen (o.a. beekrombout), amfibieën en vissen.

In verband met de eigendomssituatie van terreinen langs de beek, is het niet mogelijk gebleken om de natuurvriendelijke oevers overal toe te passen. Waar wel mogelijk wordt eenzijdig het onderhoudspad omgevormd tot natuurvriendelijke oever. Het onderhoud wordt in de toekomst vanaf de kade uitgevoerd. Dit is grond van derden. Het Waterschap sluit met deze eigenaren een recht van overpad (zakelijk recht).

Figuur 1: principe profiel natuurvriendelijke inrichting oever Buurserbeek

Uitwerking van de drie profielen:

Profiel Open

Dit profiel bestaat uit een variabele bodemdiepte van 0,20 tot 0,50m onder waterpeil van 0,05Q. Het eindbeeld bestaat uit riet afgewisseld met water- en oeverplanten.

Profiel half open

Dit profiel bestaat uit een variabele bodemdiepte van 0,20 tot 0,50m onder waterpeil van 0,05Q. Het eindbeeld bestaat uit riet afgewisseld met water- en oeverplanten en elzen.

Profiel Bos

Dit profiel bestaat uit een variabele bodemdiepte van +0,10 tot -0,40m boven/onder waterpeil van 0,05Q. Het eindbeeld bestaat uit elzenbos.

2 Cascades

De bestaande stuwten worden omgevormd naar vispasseerbare cascades. De cascades die liggen in het profiel, half open en bos sluiten qua inrichting hierop aan. Daar waar de cascade vanaf een brug goed waarneembaar is (Koeweideweg) wordt deze verlengd richting de brug. Hierdoor wordt de cascade zichtbaar en beleefbaar vanaf de brug. Dit draagt bij aan de beleving van de ecologische maatregelen langs de Buurserbeek. De overige cascades (Mentinksweg/Gelselaar/Oude Deldenseweg/Molenveld) worden uitgevoerd zonder inrichting van de oevers.

Aandachtspunt:

- Voor de technische uitwerking van de cascades zie notitie ontwerp vispassages Buurserbeek.

3 Ophoging Kade

Op een aantal locaties langs het traject wordt de kade opgehoogd om te voldoen aan de eis van 2Q + waakhogte. Hierbij is tevens rekening gehouden met de extra opstuwing ten gevolge van het beekherstel (vistrappen en natuurvriendelijke oevers). Op tekening zijn de trajecten aangegeven waar de kade opgehoogd dient te worden.

Aandachtspunt:

- Ophoging kade, inpassen in situatie daar waar geen onderhoudspad op de kade komt en ophoging niet zonder meer mogelijk is (bijvoorbeeld in Rietmolen, tuinen, rasters, begroeiing).

4 Aanvullende ecologische maatregelen

Op basis van het rapport Toetsing Flora- en faunawet Buurserbeek 2010 stellen wij een aantal aanvullende ecologische maatregelen voor. Deze maatregelen dragen bij aan het vergroten van ecologische waarde van de Buurserbeek.

4.1 IJsvogelwand

In het rapport toetsing Flora-en faunawet Buurserbeek 2010 is aangegeven dat tijdens het veldbezoek geen ijsvogel is waargenomen. Een belangrijke reden hiervoor is het ontbreken van geschikte broedlocaties in de vorm van steile oevers langs de Buurserbeek. Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en daarmee het afgraven van de bestaande taluds is het mogelijk om op een paar locaties een ijsvogelwand aan te leggen. Deze wanden bestaan uit verticale oevers van circa 0,5- 2,0 meter hoog (zie dwarsprofiel principe steilrand). Om het zand vast te houden zijn er meerdere mogelijkheden; ingraven van boomstronk met wortels, het aanbrengen van (natuurlijke) beschoeiing met een kunstnest of gebruik maken van stapelzodes (vrijkomend uit het onderhoudspad) met leemhoudende grond.

4.2 Nestkast grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart is een typische soorten van snelstromende beken. Momenteel komt deze soort in dit deel van de Buurserbeek niet voor (flora en faunaonderzoek). Door de aanleg van cascades ontstaan er stroomversnellingen in de Buurserbeek welke een geschikt biotoop is voor grote gele kwikstaart. De grote gele kwikstaart broed voornamelijk onder bruggen in zowel natuurlijke als kunstmatige nestgelegenheden. In het ontwerp stellen wij voor om op de locaties waar een cascade in de buurt ligt van een brug een kunstmatige nestgelegenheid in de vorm van een nestkast onder de brug aan te brengen. De nestgelegenheden worden aangebracht bij brug Koeweidenweg en brug Visschemorsdijk.

4.3 Bescherming Grote tijm

Tussen de Oude Deldenseweg en de Visschemorsdijk is tijdens het veldbezoek in het kader van Flora-en faunawet Buurserbeek 2010 Grote tijm aangetroffen. Deze soort is gevonden aan de noordkant (rechtoever) van de Buurserbeek. De Grote tijm is een soort van de Rode lijst en heeft de status van 'kwetsbaar'. In het rapport wordt geadviseerd gezien de 'kwetsbare' status van deze soort, deze zoveel mogelijk te beschermen. Omdat een deel van de noordelijke oever (rechtoever) wordt omgevormd naar een natuurlijke inrichting, waarbij een deel van de oever wordt afgegraven stellen wij voor om op plekken waar Grote tijm voorkomt deze over een bepaalde lengte minimaal af te graven. De exacte locatie van Grote tijm is met GPS coördinaten vastgelegd en opgenomen in het definitief ontwerp.

Aandachtspunt:

- Een veldinventarisatie moet de exacte locaties van de Grote tijm bepalen.

4.4 Algemene aandachtspunten:

Hieronder een aantal algemene aandachtspunten ten aanzien van het voorontwerp.

- Ophoging kade nabij en in relatie met plan Koeweiden;
- Aanwezigheid asbest op tenminste een tweetal locaties waar een vispassage komt;
- Ontbreken van bodem-/asbestonderzoek in de noordelijke oever en benedenstreams van de cascade Molenveld.